

Мурдза А.П., студентка, Радіонова Н.Й., к.е.н. доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Проблема організації обліку на кожному конкретному підприємстві полягає у встановленні і запровадженні такої сукупності правил, реалізація яких забезпечила б максимальний ефект від його ведення. При цьому під ефектом у даному контексті розуміють вчасне формування фінансової й управлінської інформації, її вірогідність, доступність і корисність для широкого кола зацікавлених користувачів.

Організація бухгалтерського базується на трьох взаємопов'язаних складових, що відповідають рівням системи бухгалтерського обліку[1, 65 с.]. Вона охоплює весь бухгалтерський облік як технологічний процес, у якому поєднується жива праця облікових працівників, засобів праці (технічне забезпечення бухгалтерського обліку), а також специфічних предметах праці, тобто бухгалтерських документах, для одержання підсумкової інформації .

На першому, методичному етапі організації бухгалтерського обліку, здійснюється вибір системи певних способів та прийомів, на яких базуються документування, інвентаризація, використання синтетичних і аналітичних рахунків, застосування методу подвійного запису, оцінка майна та зобов'язань, калькулювання, бухгалтерський баланс і звітність. На цьому етапі, що відповідає першому рівню системи бухгалтерського обліку, здійснюється вибір конкретного застосування елементів методу бухгалтерського обліку, а саме:

1) проводиться комплекс заходів, які забезпечують організацію первинного документування: вибір об'єктів первинного документування та носіїв первинної інформації, складання переліку форм первинних документів, їх проектування, встановлення і запровадження порядку та процедур здійснення записів у первинних документах;

- 2) встановлення строків та порядку проведення інвентаризації;
- 3) вибір методу оцінки активів підприємства;
- 4) калькулювання (вибір номенклатури статей загальних і цехових витрат, способу калькулювання собівартості тощо);
- 5) вибір номенклатури рахунків (робочого плану рахунків) бухгалтерського обліку і розробка структури субрахунків та аналітичних рахунків;
- б) вибір і затвердження переліку типових бухгалтерських проводок.

Другий етап організації бухгалтерського обліку – технічний. Це вибір форми обліку, що найбільше відповідає виду економічної діяльності підприємства та його розміру. Він полягає у виборі способу обробки облікових даних – безкомп'ютерного або комп'ютеризованого, у розробці переліку і форм облікових реєстрів, у встановленні і запровадженні порядку здійснення записів у реєстрах і перенесення даних у реєстри.

Третій етап полягає в організації управління в бухгалтерії. Він охоплює встановлення і впровадження найбільш економічної і найбільш зручної загальної схеми обліку (облік централізований або децентралізований), визначення оптимальної структури облікового апарату (розподіл облікової праці за ділянками обліку), встановлення і запровадження норм праці та часу, необхідного для виконання робіт, раціональне розміщення облікового апарату, встановлення належних інформаційних зв'язків між окремими частинами бухгалтерії та між бухгалтерією й оперативними підрозділами підприємства, а також із зовнішнім середовищем (ведення належного діловодства та документообігу), організація матеріального, інформаційного і технічного забезпечення облікових працівників, мотивація працівників бухгалтерії (оплата праці, інші види стимулювання) тощо.

Один із методів організації бухгалтерського обліку є моделювання [2, 135 с.]. В обліковій системі можна виділити такі підсистеми або елементи, які

визначають якість її функціонування, – методологію, методику, організацію, технологію. Усі ці елементи є окремими об'єктами моделювання, а саме:

- у методології моделюються структура записів операцій на рахунках, кореспонденції рахунків, викликані господарськими операціями;
- у методиці об'єктами моделювання можуть бути розподіл реквізитів у первинних документах, склад та форма облікових реєстрів, взаємозв'язок синтетичного й аналітичного обліку;
- у технології моделюється процес обробки облікової інформації для визначення найбільш ефективного поєднання процедур, які виконуються людиною і комп'ютером;
- в організації до об'єктів моделювання можна віднести склад елементів облікового процесу, структуру облікового апарату, розподіл обов'язків між обліковими працівниками.

Отже, організація бухгалтерського обліку базується на трьох етапах (методологічний, технічний та організація управління бухгалтері. А раціональна організація бухгалтерського обліку передбачає таку його будову, при якій він забезпечив би своєчасне виконання завдань планування, контролю, управління та надання повної правової й неупередженої інформації при мінімальних затратах засобів і праці.

Література

1. Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук, Р.В. Романів. «Бухгалтерський облік» — Тернопіль, 2012. – 384 с.
2. Н.М. Ткаченко «Бухгалтерський фінансовий облік: оподаткування та звітність. Підручник 5-те видання, доповнене і перероблене» – Київ, Алерта, 2011. – 976 с.
3. Accounting and verification of sustainable enterprise development reporting / M. Skrypnuk, N. Radionova, T. Vlasiuk, S. Bondarenko, O. Grygorevska // IBIMA BusinessReview. – 2019. – Vol. 2019. – P. 1-10.